

**ТОҒ-КОН УСКУНАЛАРИНИ ТАЪМИРЛАШ ЗАВОДИ (ТКУТЗ) –
ЎЗБЕКИСТОН КЎМИР САНОАТИНИНГ АСОСИЙ ТАЪМИР
КОРХОНАСИ**

«Ўзбеккўмир» АЖ таркибига 11 та таркибий бўлинма киради. Булар саноат ва ёрдамчи корхоналардир. Энг муҳим саноат ва ёрдамчи корхоналардан бири «Тоғ-кон ускуналарини таъмирлаш заводи» – ТКУТЗ филиали ҳисобланади.

«Ўзбеккўмир» АЖ таркибий бўлинмаси бўлган ушбу заводнинг тармоқдаги бошқа корхоналар учун аҳамияти нимада? 2022 йилда кўмир корхоналарини тўлиқ таъминлаш учун етарли миқдорда эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқарилдими? Таъминот занжирида қандай янгиликлар мавжуд? Заводнинг меҳнат жамоаси томонидан қандай таъмирлаш ва тиклаш ишлари олиб борилди? Завод ишчиларининг келгуси 2023 йилда қандай режалари бор?

2022-йил 1 декабрь куни «Ўзбеккўмир» акциядорлик жамияти томонидан республика ва маҳаллий оммавий ахборот воситалари вакиллари учун ташкил этиладиган пресс-тур шу ва бошқа масалаларга бағишланади.

Заводнинг қисқача тарихи: 1943 йилда таъмирлаш-прокат базаси (ТПБ) ташкил этилди, у ерда шахта автомобиллари, электр моторлар, насослар ва бошқа кон ускуналари таъмирланди. 1946 йилда ТПБ «Ўртаосиёшахтақурилиш» трестининг марказий электромеханик устахоналарига (МЕМУ) айлантирилди, унинг таркибига механик ва чилангар устахонаси, электр устахонаси ва подстанция тармоқлари киради. 1948 йилда бу ерда рангли қуйма ишлаб чиқариш ўзлаштирилди, 1949 йилда паровоз ва экскаваторлар таъмирланди.

1954 йилда корхона МТЗ (марказий таъмирлаш заводи) номини олди. Механика цехи, электротехника устахонаси, бульдозер ва экскаватор цехи, пўлат эритиш печига эга қуйиш цехи, рангли қуйма печ учун янги бинолар қурилди. Цехлар металлга ишлов бериш, кўтариш ва қуйиш ускуналари билан жиҳозланди. Заводда мураккаб тоғ-кон ускуналарини таъмирлаш, унга эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

1970-йилларда МТЗ номи Марказий электромеханика устахоналари (МЕМУ) деб ўзгартирилди. «Ангрен» конини реконструкция қилиш жараёнида янги таъмирлаш иншоотини қуришга қарор қилинди. Қурилиш 1982 йилда «Ўзбекшахтақурилиш» трести томонидан бошланган. Ҳозирги завод, биз

билганимиздек, 1985 йилда ишга туширилган. 1994 йилда Тоғ-кон ва транспорт ускуналарини таъмирлаш заводига айлантирилди.

Ўшандан буён бу ерда тоғ-кон экскаваторлари ва уларнинг ковшлари капитал таъмирланади, уларнинг йиғиш қисмлари учун эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқарилади, электр машиналари ва генераторлари, дизель ва электровозлар, ўзи туширувчи самосваллар кузовлари, конвейер қурилмалари жорий таъмирлаш ишлари амалга ошириб келинади, ностандарт ускуналар ишлаб чиқарилади. Ҳаммаси бўлиб номенклатура 500 дан ортиқ эҳтиёт ва бутловчи қисмлар ва йиғишларни ўз ичига олади.

Ишлаб чиқариш кўрсаткичлари: заводнинг асосий фаолияти тоғ-кон транспорти ва тоғ-кон ускуналарини капитал ва ўрта таъмирлаш, эҳтиёт қисмлар, ностандарт ускуналар ва металл конструкциялар ишлаб чиқариш, кесиш ва пайвандлаш учун кислород ишлаб чиқариш билан тавсифланади.

Корхона капитал қурилиш буюртмаларига мувофиқ экскаватор паркени ўрнатиш, эскирган ускуналарни янгилаш (алмаштириш), шунингдек ускуналар учун эҳтиёт қисмларни ишлаб чиқариш ва тоғ-кон ускуналарини капитал таъмирлаш билан шуғулланади.

2022 йилнинг 9 ойи давомида ишлаб чиқариш ва саноат характеридаги иш ва хизматлар ҳажми 120,6 фоизга бажарилди, жумладан, фаолият турлари бўйича:

асосий фаолият – 107,6%

капитал қурилиш - 334%

учинчи томон ташкилотлари - 38,9%

2022 йил 9 ойи якунлари бўйича асосий фаолият номенклатураси бўйича ишлаб чиқариш ва саноат хизматлари кўрсатиши ҳажмларининг бажарилиши:

– эҳтиёт қисмлар, ностандарт ускуналар ишлаб чиқариш - 82,20%

– тоғ-кон ускуналари, шахта ускуналари, электр жиҳозларини таъмирлаш - 110,40%

– кислород ишлаб чиқариш - 36,50%

2022-йил 9 ойлик капитал қурилиш ҳажмининг бажарилиши:

– асосий кон ускуналарини ўрнатиш, таъмирлаш, ишлаб чиқариш ва созлаш - 300% дан ортиқ

2022-йилнинг 9 ойи давомида маҳсулот ишлаб чиқариш ва сотиш режаси - 101 фоиз.

Пресс-тур давомида иштирокчилар ТКУТ заводи филиалига экскурсия уюштирадилар ва ишлаб чиқариш жараёни билан танишадилар.

Н. ДУШАЕВ,
«Ўзбеккўмир» Ахборот хизмати матбуот котиби
Тел.: +99 893 380-72-62